

Zwaargewichten blijven de toon zetten in nieuwe AEX

De uitbreiding van de AEX-index naar dertig namen moet de Amsterdamse beurs aantrekkelijker, diverser en evenwichtiger maken. **Voor veel beleggers is de impact beperkt.**

In mei 2017 werd op Wall Street een stille maar veelzeggende mijlpaal bereikt: voor het eerst waren er méér beursindices – mandjes van zorgvuldig gekozen aandelen – dan afzonderlijke aandelen. Deze ogenschijnlijk technische verschuiving markeerde een kantelpunt in hoe beleggers risico spreiden, markten volgen en rendement najagen. De opkomst van beursgenoteerde indexfondsen, etf's, was de grote drijvende kracht achter deze revolutie. Beursindices zijn daarmee een nog belangrijker anker geworden dan ze al waren.

Oorspronkelijk dienden indices vooral als graadmeter. In één oogopslag gaven ze inzicht hoe een markt of een segment presteert. De AEX laat zien hoe het Nederlandse beursklimaat zich ontwikkelt, de S&P 500 doet dat voor grote Amerikaanse aandelen. Ook fungeren deze indices, zij het met de nodige beperkingen, als weerspiegeling van de economie. De AEX-index wordt niet langer gedomineerd door banken en verzekeraars, maar beweegt mee op de technologiegolven met de aanwezigheid van chipbedrijven als ASML en ASMI.

Indices worden van oudsher ook gebruikt door vermogensbeheerders en pensioenfondsen om hun prestaties te meten. Door hun rendementen af te zetten tegen die van een relevante index, wordt duidelijk of ze waarde toevoegen met hun beleggingskeuzes.

DE AEX WORDT NIET LANGER GEDOMINEERD DOOR BANKEN EN VERZEKERAARS, MAAR BEWEEGT MEE OP DE TECHNOLOGIEGOLVEN

VAN GRAADMETER NAAR BOUWSTEEN

De opkomst van indexfondsen en etf's betekende een ingrijpende verandering. Van meetlat werden deze mandjes ineens ook bouwsteen voor beleggingsproducten. Indices vormen nu het onderliggende "recept" voor duizenden etf's en andere passieve fondsen die doorgaans dezelfde aandelen in dezelfde weging aanhouden.

Omdat beleggers steeds fijnmaziger willen inspelen op thema's, sectoren of regio's, is het aantal indices explosief gegroeid: van brede marktgraadmeters tot uiterst specifieke niches voor bijvoorbeeld waterstof, cyberbeveiliging of duurzame energie.

Hoe meer beleggers via zo'n product instappen, hoe groter de vraag naar de indexaandelen zelf – een mechaniek dat de koersen direct kan beïnvloeden.

Vooraf bij grote bedrijven gaat zo de waardering omhoog, omdat hun grote omvang, de marktkapitalisatie, zorgt voor een groot gewicht in een index. Het mandje aandelen van de AEX wordt gedomineerd door de aandelen van een paar grote jongens als Shell, Unilever en ASML. Dat indices de koersen beïnvloeden, komt ook duidelijk naar voren bij wijzigingen in het mandje. Jaarlijkse herwegingen van grote Amerikaanse indices zorgen voor miljarden aan gedwongen handel, met de nodige koersbewegingen als gevolg.

AANPASSINGEN IN AMSTERDAM

De recente aanpassingen van de

AEX-index zullen minder impact hebben op de koersen. Daarvoor is de internationale rol te marginaal. Internationale beleggers en fondsbeheerders met aandacht voor Europa, sturen vooral op bredere maatstaven als de MSCI Europe, STOXX Europe 600 en MSCI World of daarop gebaseerde factor- en themamandjes.

Er zijn trackers op de AEX, maar die zijn klein van omvang. VanEck beheert er één, terwijl iShares twee varianten biedt, een herbeleggende en een uitkerende. Het gezamenlijk vermogen van beleggers in die producten is iets meer dan een miljard euro. Etf's die bijvoorbeeld de Euro STOXX 50